

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1039

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

935

D C O D I C T E S

936

Verbo Dei exposuisset, procedit in allegorica ejusmodi expositione usque ad initium v. 9. Respiciam vos; finitque: Sed ubi ad eum (Petrum) respexit dominus, continuo subleuitatur. An sola hic desideretur ἀρχοντος, an Homilia, quae tamen jam in Codice 8. Columnas implet, abrupta sit, mihi non liquet. Caesarii esse, ut iterum dicam, suadet etiam ratio citandi sacrum Textum, quae verbis se non adstringit.

CCCCV.

R. 76 Codex membraneus lat. Sec. XI. Folior. 104. 8. sat bene scriptus, titulis et initiorum literis partim miniatis, partim deargentatis, oblatus cum pluribus aliis Bibliothecae a Thoma M. Alfano O. P. anno 1721. complebitur Libros III. Sententiarum dictos etiam de summo Bono autore Isidoro, qui Sec. VII. Sedem Hispanensem illustravit. Capitulare omnium III. Librorum praecedunt. Liber I. praescriptus: *Ysidorus de Summo bono*, incipit: *Summum Bonum Deus Est. quia incommutabilis est. et corrumphi omnino non potest.* &c. Textus collatus cum Edit. Jac. du Breul Parif. 1601. p. 617. f. nihil peculiare offert; est enim a secunda manu passim emendatus. Differt tamen quandoque divisio Capitum, et in fine L. III. Capita duo LXI. *De Brevitate Vitae*, et LXII. *De Exitu defuncti*, quae nobis forent LXV. et LXVI. Foliis 3. ultimis Sec. XIII. adscripta sunt quaedam PP. puta Au-

gustini et Ambroſii, item Gratiani loca de Eucharistia. CCCCVI.

Codex membraneus lat. Sec. U. 96 XIV. Folior. 87. f. min. per duas columnas exaratus charactere nitido luculento, rubricis decorus, et a Joh. Fabro Praesule nostro a. 1540. suo ad D. Nicolaum Collegio donatus teste Nota prævia impressa sequentia ad S. Isidorum Hispal. Ep. Sec. VII. Scriptorem relata condit Opuscula. I. post Elenchum Capitum XXXI. *Incipit liber ysidori de summo bono.* Titulus iste a primis Opusculi verbis provenit: *Summum bonum est &c.* Ceterum inscribitur *Sententiae*, et in III. Libros divisum est, ut Edit. Parif. 1601. p. 617. f. Quod divisionem in Capita adtinet, Caput Edit. XVI. *de Ecclesia et Haeresibus*, in Codice divisum est in duo, quorum XVII. inscribitur *De hereticis*, et ibi incipit: *Non posse hereticos habere veniam &c.* Caput sequens *de Gentilibus* in Codice melius inscribitur *de Philosophis*. Divisio Libri II. consentit cum Editis, sed Liber III. pro Capp. LXII. censet LXVI. differentia inde a Cap. L. oriunda. Integra ceterum sunt omnia, lectioque sic satis proba.

II. fol. 52. *Ysidorus de ineuitabili: siue de libero arbitrio.* Erravit Librarius. Quanquam enim quaedam Isidori, et praecipue L. II. *de Different. spirit.* Articulus 27. *Arbitrium est uoluntas libere pote-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1039

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

937

P A T R I S T I C I .

938

poteſtatis &c. sequatur, Dialogus tamen inter Discipulum et Magistrum, qui illa excipit, et infit: Fratres in domo dei cum consensu ambulantes &c. nequaquam est Isidori, sed Honorii Augustodun. Patet id cum ex Discipuli verbis mox subjunctis, quibus ad Magistrum ait: Qui (Deus) ob genitricis sue merita tot eis in canticis de ea per te referauit mysteria. Ob hanc causam et ob alia, que multis incognita elucidans in laudem eius addidisti &c. Constat vero, Honoriū et Expositionem in Cantica titulo Sigilli S. Mariae, et Eulcidarium scripsisse, tum ex Codicibus mſſ. Honorii nomen praefrentibus, quales fuere Brunwylrensis et S. Pantaleonis, item Tongerloensis. Atque e duobus quidem prioribus Dialogum nostrum primus protraxit Georg. ille Cassador typis Colon. 1552. 8. inscriptum de Praedestinatione et libero arbitrio, subpresso Inevitabilis nomine, quod illi indi Autor ipse in Peroratione voluit; e tertio autem illum repraesentavit Antverpiae 1620. et 24. 8. Job. Conen Canoniae illius Prior, unde in Bibliothecas PP. transiit, et legitur edit. Lugd. T. XX. p. 1128. Si Fabricii in Bibl. med. Lat. L. VIII. edit. Mans. p. 278. λακωνισμον audias, in Cassador manes injurius fuit Jobannes Conen; ast si hujus textum Codice nostro fultum cum Cassadorino conferas, haerebis enim vero, nec optima fide Cassadorum egisse comperies. Non est instituti mei, quod et alias morui, Exempla integra inter se con-

tendere, sufficiat indicasse, Cassadorum statim ab exordio inter verba: *injuste puniri putantur, et: Vnde rogo te de hac re latius differere &c.* 47. lineas edit. Paris. 1616. Opp. in fol. interferere, paullo post a verbis: *quia auxilium meum a Domino, in omnia alia abire, demum sub finem a verbis: ideo illi spectaculo te interesse concedat Deus, usque ad verba: Hec de predestinatione et prescientia et libero arbitrio defer filiis ecclesie &c. doctrinam Honorii, vel suam potius, aliter colligere, quam quidem in Codice Tongerloensi et nostro legatur.* Atque huic confilio suo Vir callidus et temporibus serviens praefixisse videtur, Exemplaria sua in Praef. accusando, dum illud S. Pantaleonis acephalum vocat ac scriptum negligentius et impolitius, sed quod tamen nonnullis in locis exemplaris nostri hiatus quosdam supplevit et mendas correxit &c. Melioris sane conditionis sunt Codices, quos hactenus illi obposui.

III. fol. 65. p. 2. *Incipit yſidorus de ordine creaturarum. Praeit Elenchus Capp. XIV. quorum I. De fide trinitatis incipit: Uniuersitatis dispositio bifaria ratione debet intelligi. Opusculum theologicopophysicum a nemine, quod sciam, hactenus indicatum. Autor ita perorat: Ecce venerabilius pater de ordine Creaturarum tibi proponenti iuxta ingeniali mei modulum compendioso sermone summatim respondendi ramusculi (sic) mercedem omnibus tuis compensabo. — Hanc igitur et tu simili modo mee*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1039

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

939

C O D I C E S

940

*paruitatis obedientiam placido pe-
ctoris tui portu recipere non de-
dignare &c. Ego bonus et catholici-
cis lectoribus consentiens inmundo-
rum non curo querelas &c. Quis
haec, et ad quem? Vix Isidorus,
sed Monachus potius aliquis Bri-
tanniae, aut Galliae maritima. C.
VIII. fol. 73. de Aestu maris haec
legas: cuius cursus tota conuenientia
ledionis et malline diuersas ui-
cissitudines patitur. sed ledionis ad-
fissa (accessa, Accessio) VI.
semper horas incrementi sui inim-
minuta consuetudine complet, et
per totidem horas ipsa spatia que
texerat retegit. Malline autem ad-
fissa V. horas inundationis sue a-
git. et per VII. horas ejusdem re-
cessa (recessio) ea litora que com-
pleuerat uacua reddit, que tantam
concordiam cum luna habere uide-
tur &c. Accessam et Recessam O-
ceani habent Glossaria; adferunt
item Martinus in Lex. Philol. et
Ducangius Scriptorum loca, in
quibus *Ledo*, *Ledon*, *Lidon*, *Le-
dona*, *Lidona*, *Liduna*, *Lida* pro
moderatiore, *Malina* vero, *Mal-
lina*, *Malinea* pro vehementiore
maris aestu ponitur. At inter nu-
merosa haec loca nulla Autoris
nostri mentio. Primus horum ver-
borum usus occurrit Sec. V. apud
*Marcellum dictum Empiricum de
Medicamentis* edit. *Basil.* 1536.
f. c. 16. p. 121. c. 25. p. 171.
172. et c. 36. p. 248. dein apud
Bedam cum c. 39. de *Rer. Na-
tura*, tum c. 27. de *Temp. Ratione*,
item, ut recentiores praeteream,
apud Autorem de *Mirabilibus S.
Scripturae*, qui in *Append. T. III.**

Opp. *Augustini* edit. *Maur.* praef-
sto est, col. 7. c. 7. Libri I. At-
que hunc e quadam elocutionis
convenientia suspicari licet notum
fuisse Nostro, cuius saltem summa
Capita adscribam, ut Bibliotheca-
rum Praefectis conferendi negoti-
um expeditius reddam: I. *De fide
trinitatis*. II. *De creatura spi-
rituali*. III. *De aquis que super fir-
mamentum sunt*. IV. *De firma-
mento celi*. V. *De sole et luna*.
VI. *De spatio superiore et para-
dyso celesti*. VII. *De spatio infe-
riore et emisperijs diuersis*. VIII.
De dyabolo et natura demoniorum
et *natura aquarum et cursu*. Ne-
scio, an non duo hic in unum Ca-
put confluxerint. IX. *De parady-
so ubi primorum hominum habita-
tio extitit*. X. *De situ terreni or-
bis quem habitat luna*. XI. *De na-
tura hominum post peccatum*. XII.
*De diuersitate peccantium et de
loco penarum*. XIII. *De igne pur-
gatorij*. XIV. *De uita futura*.

IV. fol. 79. p. 2. *Incipit Ysido-
rus de norma uiuendi*. Ita quidem:
Queso te anima, obsecro te anima,
deprecor te, ne quid ultra leuiter
agas &c. At sic incipit in edit.
Breuliana Parif. 1601. f. p. 313.
Liber II. Synonymorum, quocum
currit textus noster aliter tamen
divisus, et jam plus, jam minus
continens usque ad Edit. c. 15.
Tum vero plura tam e *Libello de
Contemtu Mundi*, quam e *Nor-
ma Vivendi* immixta sunt, donec
in c. ult. redeatur ad *Synonyma* et
cum illis concludatur: *Nichil mibi
te carius, nichil michi te dulcius.*
Tu mibi super uita mea places.

Novo

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1039

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

941

P A T R I S T I C I .

942

Novo argumento, quantum in hanc diem laborent *Isidoriana*, quantumque sospitatore opus habeant.

CCCCVII.

U. 104 Codex chartaceus lat. Sec. XV. Folior. 101. 4. probe scriptus, rubricis distinctus, et quondam *κτημα Popularis* mei; legitur enim fol. 1. p. 2. *Iste libellus est magistri Johannis Vetter de Scharding, et comparauit eum Patavie Anno domini M^o CCCC^o XXXIV°.* praemisso Indice, qui primum illo anno additus fuit, continet S. *Isidori* Ep. *Hispal.* *Libros III. Sententiarum*, alias etiam *de summo Bono* inscriptos. L. I. incipit: *Summum bonum deus est &c.* ut Edit. *Paris.* 1601. p. 617. f. Ad ejus calcem in Codice reperias fol. 20. p. 2. *Caput de penitentibus*, quod hoc non pertinet, sed est *Cap. XVI. Libri II. de Eccl. Offic.* hoc initio: *Penitentibus exemplum Job primus exhibuit &c.* ut edit. cit. p. 604. in qua per decursum *Capita* quandoque etiam aliter divisa sunt, aut se excipiunt, quam in Codice, qui ceterum integer est, et probam saepe lectionem subpeditat. Sic L. I. c. 1. malim *Nude ac substantialiter pro impresso Bene ac substantialiter*, item aliud *putari dei naturam omisso debemus pro aliud deum putare*, item L. II. c. 7. nobis fol. 24. *Inchoantibus premium promittitur*. sed *perseuerantibus datur*, pro *Non inchoantibus premium promittitur*, sed *perseuerantibus &c.*

II. fol. 68. p. 2. succedit Sermo Anonymi brevis, qui infit: *Totum quidem dilectissimi paschale sacramentum ewangelica nobis narracione presentatur et ita per aurem carnis penetralis (penetrabilis?) est mentis auditus &c.* Autrem ignorare me fateor, qui tamen non videtur e recentioribus.

III. fol. 69. p. 2. *Incipit Bernardi de consideracione ad eugenium papam.* Opus integrum *Libris V.* definitum, ut extat edit. *Maur.* T. II. col. 407. hoc initio: *Subit animum dicere aliquid &c.* et fine: *sed non finis querendi.* Additur: *Per J. de B.* Nomen verisimiliter *Librarii.*

CCCCVIII.

Codex membraneus lat. Sec. R. 927 XII. Folior. nunc 165. f. maj. per duas columnas bene exaratus, minio distinctus, olimque Collegii S. J. *Viennae complectitur Isidori Hispani Episcopi XX. Originum Libros* hac ratione. Praeit *Sumarium generale*, ad quod ita introducimur: A. **¶**. **Ω.** *Ut Valeas Que Requiris In hoc corpore inuenire.* hec tibi letor pagina monstrat. *De quibus rebus in libris singulis conditor buius codicis disputavit.* Summarium istud, quod in Editione *Paris. Jacobi du Breul*, 1601. f. non habetur, excipiunt *Epistolae VI.* inter *Isidorum* et *Braulionem* Ep. *Caesaraugustanum*, quarum I. inscribitur: *Dominino Meo Et Dei Servo Braulioni Episcopo Ysidorus*, et incipit: *Omnis desiderio desideravi nunc uidere faciem.*